

Signalizačná správa

V aktuálnej signalizačnej správe upriamime pozornosť na americkú múčnatku egreša, piliarku jablčnú a tiež si priblížime chrastavitosť jadrovín.

Pri egrešoch upozorňujeme na **americkú múčnatku egreša**, ktorú spôsobuje mikroskopická huba *Podosphaera mors-uvae*. Prvé príznaky sa objavujú koncom mája. Na mladých výhonkoch, listoch a plodoch sa objavujú biele škvrny tvorené múčnatým povlakom primárneho mycélia s konídiami. Mycélium sa rýchlo rozrastá po celom povrchu výhonkov, ktoré sa deformujú a ich vrcholy môžu odumierať. Dôležité sú preventívne opatrenia ako výber vzdušných lokalít, vhodný, skôr širší spon výsadby, vyrovnaná výživa, neprehnojovanie dusíkom a správny rez zabezpečujúci vzdušnosť krov. Najdôležitejší je výber odrody! K odolným odrodám patria napr. červenoplodé Rokula, Rolanda a Hinnonmaki Rod, bieloplodé Invikta a Rixanta, stredne odolné Strážov, Chryso a pod. Náchylné až veľmi náchylné sú napr. Bíly nádherný, Citrónový obří, Produkta, Roman, Šolcova naděje, Zlatá figa a pod. Silne ohrozené výsadby egrešov s pravidelnými výskytmi možno chemicky ošetriť pred kvitnutím. V rámci chemickej ochrany rastlín môžeme využiť Aqua Vitrin K (účinná látka vodné sklo draselné, aj v malospotrebiteľskom balení – MB), fungicídy Discus (kresoxim-methyl), Magnicur Core (trifloxystrobin), Nimrod (bupirimate), Síra BL, Sulfurus (aj MB, sulphur), Triflo 500, Zato 50 WG (trifloxystrobin), Vitisan (potassium hydrogen carbonate); rastlinný elicitor Fytosave (COS-OGA). Tiež sa môže využiť biologický fungicídny prípravok Serenade Aso (*Bacillus amyloliquefaciens* kmeň QST 713, aj v MB). Plody s viditeľnými príznakmi je najlepšie mechanicky odstrániť. Chemický zásah už nezníži ich napadnutie.

Skorú červivosť plodov jabloní spôsobuje **piliarka jablčná** (*Hoplocampa testudinea*). Piliarky sú drobné osičky, ktoré prezimujú v štádiu larvy v kokóniku v pôde. Na jar sa škodca kuklí a neskôr sa liahnu osičky. Samičky kladú jednotlivo vajíčka do kališnej časti kvetov. Asi o 10 dní sa liahnu larvy, ktoré na mladom plode vyžierajú povrchovú špirálovú chodbičku. Neskôr prenikajú priamo do stredu plodu. Plod opúšťajú veľkým otvorom, pri ktorom možno nájsť kôpku vlhkého hnedého trusu. Ochrana má význam iba v oblastiach s pravidelnými škodami na úrode. Postačuje jeden dôkladný postrek stromov ihneď po odkvitnutí, keď opadávajú posledné korunné lupienky kvetov (nie skôr, keď ešte lietajú včely!). V rámci chemickej ochrany je povolený Sivanto Prime (flupyradifurone), ďalej možno využiť aj prípravky proti žravým a cicavým škodcom alebo húseniciam - NEEMAZAL_T_S (azadirachtin, aj v MB), Decis EW 50, Decis Protech (aj v MB), Delta EW 50, Dinastia, a iba MB sú dostupné - Decis AL, Sanium Ultra a Sanium Ultra Al (všetky obsahujú deltamethrin).

Chrastavitosť spôsobuje mikroskopická huba *Venturia inaequalis*. Plody jadrovín bývajú napadnuté po odkvitnutí. Vyhovujú jej vlhkejšie podmienky. Pre vznik prvotných infekcií je potrebné dostatočne dlhé orosenie listov, či už priamo rannými rosami alebo počas dažďa až do uschnutia listov po daždi. Jej výskyty sú častejšie a intenzívnejšie vo vyšších polohách. Preventívne opatrenia - voľba vhodných vzdušných stanovišť, výber odolnejších odrôd, likvidácia opadaných listov a zabezpečenie vzdušných korún stromov. Chemická ochrana začína tesne po odkvitnutí. V prípade daždivého počasia je potrebné opakované ošetrovanie v pravidelných intervaloch podľa skorosti odrody približne až do polovice júla. V rámci chemickej ochrany môžeme využiť široké spektrum kontaktných aj systémových prípravkov, ktoré uvedieme v najbližšej signalizačnej správe.

Ing. Maroš Lučaj
ÚKSUP – OOR
22.04. 2024